

Asia: VN/6348/2020-LVM-31

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kynnys ry on vammaisten henkilöiden ihmisoikeusjärjestö, joka työskentelee vammaisten henkilöiden yhdenvertaisten oikeuksien toteutumiseksi sekä suomalaisessa yhteiskunnassa että kansainvälisellä tasolla.

Vammaiset ihmiset tarvitsevat usein välttämättä oman auton, jotta heidän itsenäinen liikkumisensa on mahdollista. Vammaisella ihmisellä ei ole useinkaan aitoa mahdollisuutta valita yksityisautoilun tai julkisen liikenteen välillä. Oman auton käyttö on vammasta johtuvaa, koska esteetön julkinen liikenne ei ole läheskään aina käytettävissä ja/tai vammaispalvelulain perusteella myönnetty kuljetuspalvelu ei vastaa vammaisen ihmisen yksilöllisiin liikkumisen tarpeisiin. Vamma, apuvälineet ja niiden kuljettamistarve vaikuttavat usein myös siihen, millaisen auton vammaisen ihminen tarvitsee.

Lausunnolla olevassa esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvolakia siten, että ajoneuvon käyttövoimien muutokset (konversiot) sallittaisiin kaikkiin ajoneuvoluokkiin ja kaiken ikäisiin ajoneuvoihin. Kynnys ry katsoo esityksen sinällään perustelluksi, mutta haluamme tässä yhteydessä muistuttaa myös siitä, että vammaisilla ihmisillä ei ole kannustinta hankkia vähäpäästöinen tai täyssähköinen auto. Jo pitkään käytössä ollut autoveron palauttamiseen perustuva tukijärjestelmä (autoverolaki 26 §) ohjaa vammaisia ihmisiä hankkimaan polttoainekäyttöisiä autoja vähäpäästöisten tai täyssähköautojen sijaan.

Suomessa lakina sovellettava YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimus on otettava huomioon myös toimissa, joilla tavoitellaan vähäpäästöistä tai päästötöntä ajoneuvokantaa. Vammaissopimuksen 20 artikla velvoittaa varmistamaan vammaisille henkilöille mahdollisimman itsenäisen liikkumisen esimerkiksi helpottamalla vammaisten henkilöiden henkilökohtaista

liikkumista sillä tavalla kuin ja silloin kun he haluavat sekä kohtuulliseen hintaan. Lisäksi 5.4 artikla edellyttää tietyissä tilanteissa vammaisten henkilöiden positiivista erityiskohtelua.

Kynnys ry haluaa muistuttaa, että Suomen valtion tulisi kehittää tukia ja kannustimia siten, että ne ohjaavat myös vammaisten ihmisten autonhankintaa vähäpäästöisten tai nollopäästöisten autojen suuntaan. Riittävät ja oikein suunnatut tukitoimet antaisivat myös vammaisille ihmisille yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua toimiin, joilla kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää. Siksi vammaisten henkilöiden auton hankinnan tukitoimien kokonaisuutta tulee uudistaa.

Välimaa Mikael
Kynnys ry